

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 " .
Pe trei luni . . . 6 "
Pentru România și
străinătate :
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON N°. 226

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Târgul lui Nr. 30

INSERATELE
se promove la adminis-
trație. Prețul după tarif
și invocă.

Manuscrise nu se in-
apoiă.

Cultivarea conștiinței naționale.

Parcă ca nici-o dată n'am simțit puterea legilor firești ca tocmai în aceste vremuri. Ele precipitează desfășurarea celor mai hotărâtoare evenimente cu o iuteală vertiginosă.

Moștenitorul de Tron a murit. El a fost nădejdea de mai bine a tuturor popoarelor oprimate din monarhia austro-ungară. Toți cei cunini vedeau în el garanță puternică a întărirea acestei monarhii. Îl așteptam mai ales noi Români ca pe un adevarat Mesia. Nu odată noi mănuitorii condeiul am fost avizat să ne înăbușim revolta suflarească pe care ni-o provocau cu atâtă îndreptățire nedreptățile ce nisec fac. Cădeau ca plăci atunci ca și astăzi săgețile veninoase ale vrășmășilor asupra piepturilor noastre. Indurerăți le delăturam, rânele rămăneau atunci ca și astăzi larg deschise, dar tăcam, sufeream în taină de dragul unui vis, în nădejdea împlinirii unui ideal.

Prăbușirea lui Francisc Ferdinand a căzut asupra noastră ca un trăsnet. Lovitura a fost atât de grea, încât se părea că ne-am pierdut pe o clipă cumpăna judecății.

Dar legile firești își fac cursul lor. La poruncă acestora evenimentele aleargă înainte, tot înainte, amețitor de iute.

Această aleargă sgomoasă ne redă și nouă claritatea minții, ne îndreaptă cumpăna judecății.

Privim imprejur și ne dăm seamă. Facem bilanțul. Am pierdut mult, foarte mult, dar n'am pierdut totul. Am rămas acelaș neam cu acelaș capital pe care l'am avut când am intrat în luptă. Acest capital în cazul că Francisc Ferdinand ar fi trăit ar fi putut produce mult atât că nădăduiam noi. Cu toate astea vom căuta să-l angajăm cu aceeași energie și cu aceeași abnegare ca dintr'u început în luptă hotărâtoare ce ne așteaptă.

E vorba însă să cultivăm cu pricepere acest capital. El e toată averea noastră, *e conștiința noastră națională*. Muncă și iară munca pe toate terenele și mai ales pe terenul culturii noastre naționale. Să ne dăm silință ca fiecare fiu al neamului nostru să devie un Ro-

mân conștiu, un soldat ager, gata la cel dintâi semn de orice luptă.

Toți fi buni ai neamului nostru să se angajeze la munca care tinde la cultivarea și întărirea conștiinței noastre naționale.

Singura, dar puternica noastră organizație ce avem — partidul național — să-l întărim în toate colțurile românismului.

Presa noastră națională îndeosebi să-și împlinească chemarea cu devotament. Acest organ — Gazeta Transilvaniei — care a fost martor la atâtă evenimente mari își va face datoria. Va secunda orice acțiune care va tinde la încheierea partidului nostru național și deci la întărirea conștiinței naționale românești și va lăua lupta cu toți aceia cari vor încerca să spargă armonia și solidaritatea neamului atât de necesară în aceste vremuri.

La „Românul”, ziarul oficial al comitetului național s'a făcut o schimbare. Directorul aceluia D. Vasile Goldiș s'a retras cedând locul său altor forțe. Nu ne îndoim că „Românul”, după cum se vede va fi acelaș apărător desinteresat al cauzei noastre naționale și că el va servi și mai departe duhul intru care s'a plămit. Omul care a condus acest organ și toți cari au fost și sunt în slujba lui, nu ne îndoim, vor lucra în cea mai completă armonie cu toți acei fii ai neamului, cari au stat și stau în modul cel mai desinteresat în slujba cauzei noastre naționale.

In cea mai completă solidaritate, concentrând astfel toate forțele noastre singurative într'o forță colectivă, bine încheiată vom putea da față cu toate evenimentele, vom fi găsiți astfel în cea mai desăvârșită pregătire și nu ne îndoim că în chipul acesta biruința va fi de parte noastră.

Presă e o armă atât de valoasă pentru noi îndeosebi, încât chiar cu cele mai mari jertfe trebuie să susținem și să punem întregă în slujba cauzei noastre naționale.

In împărăția ei se vor discuta liber toate ideile cari vin să slujească cauza noastră și să întărească organizația noastră de partid. Întregă această presă va trăi astfel în deplină armonie, căci ținta nu poate fi decât una: cultivarea conștiinței naționale.

Muncind deci în mod conștient,

vom repară pe început marea pierdere ce am avut, ne vom recăpăta liniste și calmul atât de necesar în mijlocul luptelor și atât de hotărât în obținerea unei biruințe.

De atâtăoară am să intrebă: Ce va fi, ce vom face?

Găsim că această întrebare e de prisos. Ea nu poate fi decât fatul unei enervări prea mari.

Dacă va fi ceva, noi vom fi ce-am fost și ce suntem:

Un neam conștient, un neam gata de orice evenimente, un neam pregătit pentru cunincătura, care răscumpără.

Bilinski în audiență. Ministrul comun de finanțe, Bilinski a fost primit în audiență, la Ischl. Ministrul în legătură cu situația din Bosnia, a raportat M. Sale despre nouile detalii, ce s'au mai descoperit în cercetările din Serajevo. Audiența a tînuit o oră.

Rechemarea bar. Conrad de Hötzendorf. La bursa din București a produs o destul de vie neliniște sonoul, că șeful statului major, bar. Conrad de Hötzendorf ar fi fost rechemat la post din concediu.

In cercurile competente se atribue o mare importanță acestelui rechemări punându-se în legătură cu pregătirile înfrigurate, ce se fac pentru demache-ul față de Serbia.

Până acum însă știrea aceasta n'a fost confirmată oficial. Se crede totuși cu siguranță, că nici baronul de Hötzendorf n'a fost departe de inițiativa riguroasă luată de cercurile hotărâtoare ale monarhiei pentru a proceda că se poate mai serios față de atitudinea prea încrezută a Serbiei.

Arhiducele Frideric generalismul armatei. In monitorul de ordonanțe militare a apărut un autograf al M. Sale, în care arhiducele Frideric, general de artillerie și comandant de 7 ani al armatei teritoriale austriace, e numit de generalismul armatei, dar sub comanda supremă a M. Sale. Tot odată M. Sa îl absolvă de comanda armatei teritoriale exprimându-i vîl mulțumite pentru activitatea sa desvoltată cu succes deosebit.

Arhiducele nu este investit cu sfera de activitate ce compete demnității de inspector suprem al armatei. Această demnitate n'a avut-o până acum decât arhiducii Albrecht și Franz Ferdinand.

Muncind deci în mod conștient,

Numirea arhiducelui n'a produs surpriză, deoarece se știa înainte. La aceasta se face aluzie în actul de numire, unde M. Sa declară, că arhiducele este „inspector de oaste cel mai vechi în rang.” Este în etate de 58 de ani. Se spune, că arhiducele va merge în curând la Berlin spre a se prezenta împăratului Wilhelm, ca generalismul armatei.

Contele Czernin, ambasadorul austro-ungar la București a fost primit Sâmbătă în amiază într'o audiență mai lungă de M. Sa Monarhul. Contele Czernin a prezentat M. Sale un raport amănuntit despre întărările făcute pentru restabilirea unor relații mai amicale între România și Monarhia austro-ungară.

După audiență, contele Czernin a declarat ziariștilor, cari l'au asediat cu întrebări, că peste câteva zile se va reîntoarce la București pentru a-și re-lua postul.

Rezultă deci, că știrile despre retragerea contelui Czernin, pe cari le lansează cu predilecție ziarele maghiare, aparțin domeniului fanteziei.

Conflictul austro-sârb. Două interviuri cu prim-ministrul Sârbiei Passici.

In primul plan al preocupărilor cercurilor politice și diplomatice europene stă chestiunea: cum se va rezolvi cel mai nou conflict îsbucnit între Sârbia și Monarhie pe tema atentatelor dela Serajevo.

Până în momentele de față Monarhia nu și-a fixat pretențiile sale față de Sârbia așteptând încheierea investigațiunilor de la Serajevo. Faptul acesta n-a impeditat însă presă austro-ungară, ca să ceară pe toate gamele cel mai energetic demers la Belgrad din partea Monarhiei.

Aceste provocări n-au rămas fără răspuns din partea pressei sârbe și rusești, care la rândul ei agită opiniile publică sârbească ca să se opună oricărui demers al Monarhiei, care ar jigni independența și suveranitatea Sârbiei.

In toiu acestui răboiu purtat prin coloanele diferitelor ziare ni se semnalează acum două interviuri cu prim-ministrul Passici, cari, dacă se vor dovedi de autentice, ne fixează în mod neîndoios punctul de

vedere al guvernului Sârbiei, în chestiunea pendentă. Tonul hotărât și îci colea chiar amenințător al prim-ministrului Passici, în care a vorbit despre relațiunile Sârbiei cu Monarhia, a surprins cam nepăcat cercurile dirigitoare ale Monarhiei și e viu discutat de întreaga presă.

In „Leipziger Neueste Nachrichten”

au apărut următoarele declarații ale lui Passici :

Noi nu ne amestecăm în afacerile interne ale Austro-Ungariei, dar să ne dea odată pace. Aven destul necaz în noile teritorii. Nu există doar și în Germania, Anglia, Franța, Italia etc. reuniuni politice secrete și publice, cari adeseori sunt foarte neplăcute guvernele respective și pe care guvernele le-ar suprime bucură? Dar n'avem nicioză legală. Poziția mea și a guvernului a fost adeseori atacată. Dr. Nicolae Boeriu, avocat Serbiei (Sárkány, Fogaras m.) (1-3)

Anunț. Cu 1 Sep. 1914, st. n. astăzi aplicare în cancelaria mea notarială din Sâncioiu-nouă (comit. fogăraș) un practicant de notar pe lângă condiții favorabile. Cei interesați se să adreseze la subscrисul. Valeriu Langa notar com. 3-4

Concentrare de trupe la frontiera româno-bulgă.

București 20 Iulie n.

In urma unui nou schimb de foci care a avut loc eri la granița româno-bulgă (punctul Turk-smil), situația s'a agravat întrată, incă din ambele părți s'au ordonat de urgență concentrări de trupe la graniță. Agitația populației din Dobrogea nouă a ajuns la culme. Pentru orice eventualitate o companie din regimentul 36 patrulează neîntrerupt la punctul unde s'a petrecut ultimul incident, iar locuitorii fac gardă de bunăvoie.

Mai nou se anunță :

TURTUCAIA, 20 Iulie. Eri după amiază prin bătălie de tobă au fost anunțați toți complecatașii și concezii, cari fac parte din regimete din cadrilater să se prezinte imediat la regimetele respective pentru întărire efectivelor.

Stirea produce mare senzație. Concediile ofițerilor au fost suspendate. Ofițerii au fost chemați să se prezinte în 24 de ore la regimete.

București, 20 Iulie. Guvernul român a fost incuviințat că îngrămadirea de trupe bulgare la graniță produce austro-ungară în contra Sârbiei. Aceste atacuri continuă sătăcistic, sunt atât de neprietenioase și pline de ură, încât ne vine a crede

Elegie.

In aurul luminii suie malul
Si fulgeră în soare sidefat;
La umbra de olivi și portocali
Voi adormi cu mine împăcat.
Pe când Neptun cu fruntea 'nes-
ninată
So sprijini pe miticu-i trident —
In murmur sepulcral vor trece
— asupra-mi
Parfumurile dulci din Orient.

Amici, aveam o cupă și-un syringe
Si iedera ce băhic le incinge,
Aveam apoi un crater cu nectar,
Un gladiu și... credința în Tartar.
Hei, cupă la ospete am stirbit-o,
Kraterul l'am golit de mult, copii,
Si'n noaptea vietii care am trăit-o
Cum vreji să mai răsune veselii?..

Svârlit stă lângă patul zânei Kypriș
Si fără luciu, gladiul săngerat
Iar scutul ce clipea superb în
soare
Stă 'n atriu aruncat.
S'a scurs din mine fluviul puterii

Si setea de porniri răsboitoare —
Cum curge albastrul cerului în ape
Prin razele italicului soare.

Dar voi, cortegiu divin să-mi râne
Când fi-va să plătesc tributul vieții :
'Naintea urnii fauni mari și mici
Si Psyche cu cutia frumuseții.
De ce se va ntâmpla apoi cu mine
Să nu 'ntrebași cum nici eu nu
mă'ntreb,
Cin jurul urnii dansuri să ritmeze
Fecioarele cernite din Ereb.

Ion Al-George.

La Vălenii de Munte.

Nu fusesem niciodată până în anul acesta la Vălenii de Munte. Aveam o neliniște, o curăță nemulțamire, mă mustea parcă conștiința. E prea aproape Brașovul de țara românească, e prea usoară comunicarea decât ca să fi găsit o scuză pentru întărirea mea. Deastădată însă parcă mă impingea cineva de la spate, trebuia să mă duc. Un amic mă chema sărulitor la sedin-

tele secțiilor asociațiunii, la care erau invitați. Acolo mai am vreme — i-am răspuns — acum trebuie să merg la Vălenii. Aș fi dus parcă întreg Brașovul cu mine. Mulți făceau promisiuni vagi, mai toți se scuzau, invocând diverse motive. Cutare-iadvocat și nu și poate lăsa clientul de pagubă, cutare-i doctor și nu și poate lăsa pacientul să moară fără ordinul lui, un altul e dentist și nu poate lăsa pe cutare mireasă și să moară căci peste o săptămână are cununia, altul e preot și nu și poate perde congruă, cutare e învățător și o escursie la Vălenii-i ar aduce pierderea ajutorului de stat și chiar destituirea din slujbă. Cu un cuvânt se lăpădua toți ca de Iuda. Așa se lăpădu Români de cultură. Ceeace pentru omul din Occident e un dar dumnezeesc, e soarele dățator de lumina și căldură, cultura pentru Românul nostru e o enigmă, e un ce care n'aduce parale, care nu încăzește și nu luminează.

Atâtă nepăsare cred că numai în Camiciata mai poate exista, dar și omul de-acolo se încăzește de razele soarelui, admiră și el ceva, numai Românul nostru nu admira nimic. El mai

bucuros se îngroapă în fumul de cafea, ori loveste cu bastonul asfaltul, ori stă ascuns ca ursul în vizunie, care nu se plăcăsește să-si sugă unghile luni de arandui. Nimic, nimic nu face, ceeace te-ar îndreptă să spui, că are și acest Român — înțeleg mai mult pe inteligențial nostru — un ideal, că are și el un gând, că încăzește și pe el o idee, o nădejde, că-l neliniștește un vis. Toată lumea e cuprinsă de-o aderare înfrigurare, toți discută ceva, toți așteaptă ceva, pretutindenea un neastămpăr, în toate părțile munților, organizate, numai la noi nepăsare, sfidare, ignoranță, ori fraze aruncate fără rost, plătitudini, cari tradează o minte săracă, un intelect străin, o totală lipsă de insuflețire, o lașitate de speriat. Te umplă de îngrijorare când vezi situația asta și speriat te întrebă, ce va fi, unde va ajunge acest neam, când cei mai buni ai lui, aleșii lui sunt atât de egoiști, atât de neorientați, atât de blazofil!

Dintre cei chemați abia 2 prieteni dădură răspunsul ce-l așteptam. Unul era fiul unui mare Român care a murit făcându-și datoria incunjurat de ja-

că prin ele se urmărește scopul de-a pregăti opinia publică pentru o intervenție careare.

— Nu cred că în posibilitatea unei intervenții diplomatice sau internaționale?

Nu, în nici un cas! mi-a răspuns Pasici cu hotărâre. Apoi a continuat:

— Cele mai dese atacuri, îndreptate de presa austro-ungară în contra noastră, sunt pricinuite de tonul ostil al presei sărbești față de Monarhia austro-ungară. Pentru a înțelege situația, trebuie să știm înainte de toate, că în această țară (Sârbia) domnește cea mai deplină libertate a pressei. La noi nu există cenzură, care să împede libertatea gândului și a expresiunii. Numai ziarul „Samoupravač” este foarte oficial și este controlat... Si-apoi încă ceva. *Nici un ziar sărbesc nu poate trece la ordinul autorităților ungare și austriace, granițele. Niciunul!* Prin urmare ceea ce e scris în ziarele noastre, nu poate influența pe cei din Monarhie, deoarece ziarele noastre sunt oprite.

Multe din ziarele sărbești, pe care le vezu pe masa mea, sunt făcute de o poziție austro-ungară, care vrea să-mi facă greutăți. Ele au început mai întâi cu o campanie în contra unui diplomat străin, iar acum sunt concentrată în Semlin și doar de corespondenți care colecțează toți articolele apărute în ziarele opozitionale sărbești, care sunt ostili Austro-Ungariei. Aceste articole apoi se telegraftăză ziarelor din Monarhie și sunt prezentate ca exfulxul opiniei publice sărbești, pe cind acești articoli nu sunt altă decât productul unor capete inferbantă.

— Cum stăt Excelență cu întâmplările din Serajevo?

ale anului 123.850. Anul trecut s-au dat în același timp numai 47.157 de pașapoarte.

Urcarea e considerabilă, dar nu înseamnă că mizeria a fost mai mică în anul trecut, decât acum. Sporirea provine de acolo, că anul acesta s'a ridicat prohiția pașapoartelor.

Camera. În ședința de Viena s'au votat capitoile 1—15 ale proiectului de urcare a competențelor de timbre. Mai sunt încă de rezolvit 72 de capitoile. Dacă discuțiile se vor face ca până acum, va trece multă vreme și va ajunge la rezolvare reforma administrativă, căci înaintea acesteia mai este să se desbată și proiectul pentru legea spiritului. Aceste imprejurări au pus pe gânduri partidul muncii. Său făcut diferențe combinații: să se ia de la ordinea zilei proiectul modificării legii de spirit, să se contragă în discuție capitoile proiectului pentru timbre etc. Ministrul însă sunt contra acestor planuri și totul atârnă de la atitudinea ce o va lua opoziția. Cameră continua să fie cu discuția, înțând ședințe de 10 ore, conform propunerii lui Khuen Héderváry.

Iarăș și România. Cu titlul »Albania și România« ziarul »Az Ujság« scrie în numărul său de Sâmbăta un articol de ceea cea mai scăboasă granadomanie și atacuri perverse la adresa României. Ca mușcat de sarpe, autorul articoului săbiră să nu să admite la nici un caz România și avea un rol esențial în rezolvarea chestiei albaneze. Spune că tot mai sistematic se accentuează planul în Europa, ca România să fie lucrează să face ordinea în Albania. Dar aceasta nu se poate admite și începe calomnierea, care culminează în cunoșteaza frază că România inclină spre Rusia și voioșe să anexeze Ardealul. Cum se va rezolvi chestia albaneze, nu stiu politicii oligarhi de la »Az Ujság«. Sau să intervină Europa în acțiune comună ori apoi mai bine să dispară Domnitorul din Albania.

Dar acum vin și puternici de la stăpânire și — zice ziarul — noi avem programul cinstit pentru Albania, l-a schită Tisza în cameră și acesta îl vom executa. »Az Ujság« declară în fine, că nu mai pot suporta situația de aici. Trebuie să ieșim la aer, de aceea pretindem să se facă ordine dacă trebuie și prin forțe chiar pe la hotarele dela răsărit».

Sîraci oligarhi neputincioși, de ce boala de grandomanie sunt cuprinși. Vor merge ei cu »pintenie« să facă ordine în Albania!

Viziunile patriotice ale „barăt“-ilor dela Pesta.

Ziarul clericalilor dela Pesta »Alkotmány« trage clopoțele într-o dungă strigând după ajutor.

»Primejdia valahă le-a inspirat călugărilor rași proroci sinistri. Sub titlu: »În mijlocul primejdilor numitul oficial politic al popunei papistașă caută să lumineze poporul milenar al Ungariei milenară despre prăpastia ce i-să deschis încale.«

Să gătă cu supremația ungurească. — Nu peste mult valahii vor să cutrepească monumentele falnice ale civilizației ungurești, făcând, ca să se vorbească de ele numai prin filele mugecătă ale istoriei...

Hydra din Balcani își va întinde învenientele capete peste Carpați și se va cutremura până în adâncurile apelor lui legendarul râu unguresc al Tisăi. — Si Unguri fascinați de puterea privirii năpraznice a hydrel stau neputincioși osânduți ca Prometeu să-si vadă în fiecare zi sfâșiați rârunchii, pentru că la urmă să fie executăți în chinuri nespuse.

...Sânge, cenușă, ruine...

Si peste toate aceste plutește duhul răzbunător a lui Simeon Bárnuțiu...

...Simeon Bárnuțiu... Figura aspră și cruntă a necruțătorului valah răsare tot mai des în viziunile asudate ale preotimelungurești.

Am căutat să vedem fideli oglindirea năzuințelor noastre cinstite prin sufletul celor, dela cari ne aşteptăm să judece baremi ei și săpădădu-se de toată grijă cea lumească.

Vedem însă, că ne-am înșălat aşteptându-ne la așa ceva.

In loc să judece lucrurile reale și fără patimă, maghiarii se năpustesc a-

supra noastră cu tot felul de injuri caracteristice rasei, din care fac parte. Cât de neinfrânată e ura pe care ni-o poartă neamul acesta e evident până la extrem judecând din șerile continue la adresa noastră chiar și din partea presei lui, care pretinde a fi de o se-rozitate oficială.

Noi nu vom răspunde pe același ton nici clericalului rabiat și nici celorlalte organe, cari îl secondează.

Ba nu le vom răspunde de loc. și anume din simplul motiv, că n'avem cui.

Cel mult dacă ni vom ține de datorină să înregistram din când în când căte-o astfel de deraiare fără formă și fără fond, pentru ca să îl-o putem pune înaintea brăvilor conducerii ai destinelor Ungariei, atunci, când aceștia vor avea momente puțin mai lucide.

Ceeace spus-o întotdeauna și îl-o spune e, că: *cu lamentări, văd că și alărmări nu se face politică, ci judecând drept și cinsti și respectând aspirații nobile ale acelora, cu care trădești într-o țeară.*

Premiul „Andrei Mureșianu”.

În ședința plenară a secțiilor literare-științifice care s'a ținut Miercuri, 2 Iulie v. referentul secției literare dl. Dr. Al. Bogdan a cunoscut următorul raport despre chestiile intrante la concursul pentru premiul »Andrei Mureșianu».

Onorată ședință plenară,

La concursul pentru premiul de 300 cor, »Andrei Mureșianu» au intrat două lucrări; 1) Nicolae Aron: »Monografia bisericilor, scoalelor și reuniunilor române din Făgăraș» Făgăraș 1913 și 2) Gheorghe Stoica: »Alte vremuri Schite și povestiri Orăștie 1913.

Monografia dlui N. Aron nu corespunde condițiilor stabilită în concurs, căci nu este sistematic se accentuează planul în Europa, ca România să fie lucrează să face ordinea în Albania. Dar aceasta nu se poate admite și începe calomnierea, care culminează în cunoșteaza frază că România inclină spre Rusia și voioșe să anexeze Ardealul. Cum se va rezolvi chestia albaneze, nu stiu politicii oligarhi de la »Az Ujság«. Sau să intervină Europa în acțiune comună ori apoi mai bine să dispară Domnitorul din Albania.

Dar acum vin și puternici de la stăpânire și — zice ziarul — noi avem programul cinstit pentru Albania,

— zice ziarul — zice ziarul — noi avem programul cinstit pentru Albania, l-a schită Tisza în cameră și acesta îl vom executa. »Az Ujság« declară în fine, că nu mai pot suporta situația de aici. Trebuie să ieșim la aer, de aceea pretindem să se facă ordine dacă trebuie și prin forțe chiar pe la hotarele dela răsărit».

Sîraci oligarhi neputincioși, de ce boala de grandomanie sunt cuprinși.

Vor merge ei cu »pintenie« să facă ordine în Albania!

Specialitate de

ISVORUL MATII

este cel mai apreciat reprezentant

Apă minerală de care amestecată cu vin este minerale.

Beutura de predilecție mai înalte

care în urma conținutului și în rate a isvorului, se preferă din cele mondiale renumite Gieschi

Cel mai bună contra falsificărilor a apei limpeze este absolută până la deposit principal a apei M. C. O. & L. THEIL, Strada atei mai multe prăvălii cu ape minere de frunte.

Administrator

8-200.

Emigrarea. Publicațiunile lumenare statistice ale guvernului ungur comunică informația, că în luna Maiu c. s'au dat 28.771, de pașapoarte pentru emigrare, iar în cele cinci luni

din vîrful Carpaților, din 'nălățimea braziilor...

Aici prin acest loc am trecut de atâtea ori. Si cu toate astea nu mă cucerit obișnuită. Simt și astăzi aceea flor pe care l'am simțit înțâia oară. Aici se despart două lumi. Un ce dinvin te cuprinde. E poate ceva care se desprinde din lumea aparte a înălțimilor, un sentiment pe care nu-l discuți, dar care îți robește întreagă viață. Acest sentiment e într-o parte a sa identic cu acela pe care l-am simțit când am ieșit din temnița Seghedinului. Atunci am simțit în toată plinătatea sa farmecul libertății. Acela căruia nu i-a răpit niciodată libertatea, nu știe, nu poate înțelege niciodată farmecul acestor puteri superioare.

Razele soarelui deu munților, care ne înconjură ca o cunună, o infățișare feerică. Și în sufletul nostru e atâtă mulțumire, atâtă căldură și atâtea gânduri ademenitoare...

(Va urma.)

Intr-o parte a operelor diui Gh. Stoica: în compoziția povestirilor sale. Intr-o parte unitatea acțiunii să să se piardă în conturile subțiri ale prea voluntarilor încrucnări de întâmplări; întră Hanul cu tel se vor găsi și lucruri superflue. In La fan după o bună introducere care promite mult, autorul își pierde răbdarea; după cum și cea mai bună dintre povestiri Comoara lui Colceag este tratată către sfârșitul prea sumar, aproape numai schițând desfășurarea acțiunii. In Hărca ne poticiun de o atât de copilarie potriveală, care face ca un tăran fugit din sat de 40 de ani, să se întoarcă după trecerea celor 40 de ani tocmai a două zile după moartele mamei sale. Locul și timpul acțiunii rămâne adeseori nedeterminat (în Hanul cu tel, și în Hărca). Toate aceste sunt defecte, care se descoperă în lucrările începătorilor. Dar noi le-am arătat, nu fiindcă am în voit să le scoatem de la iveau cu orice preț, ci pentru ca să constatăm că într-o lumea în care se apărează, îndeobște prin capricioasele intenții ale frazelor, de stilul atât de

caracteristic al lui Creangă: (e vorba de Cronican și de neavastă sa cea lenesă) »Se găndește bietul om în tot felul. A încercat și cu binele și cu frumosul și dacă a văzut la urma-urmei, că nu ajută nimic, ba că mă dor selele, ba că mă să stărnit veninul, ba că trage-mă pe măni cu oțet și abușe-mă la cap — ho!, ho!, draga mea nevestică, stai că nici capra nu merge la camp în vre-o trei părți și aşa mai ușurel la început, și apoi tot mai aprișor, îl-măsura peste scurtăcă. Și când n-a mai ieșit din securitatea nici un fircel de praf, o minune — umbria Firuca noastră ca un-priznel (Cronican p. 236-7).

Dacă mai amintim și umorul, care îci-colo mijescă în unele povestiri, credem că arătat în deajuns, cum calitățile bune ale operelor acestui scriitor ardelean ne fac să treacă cu vederea defectele lui, pe care autorul le va putea ușor înălțura în viitoarele sale scrise. De aceea propun onorată plenare să premieze pe dr. Gh. Stoica cu premiul »Andrei Mureșianu pentru acele cîteva povestiri din volumul: »Alte vremuri«, ale căror calități remarcabile le-am arătat în analiza acestei și care ne îndreptătesc să acceptăm dela autorul lor scrise și mai succese.

Dr. Al. Bogdan.

* * * Cetitorul e rugat să cumpere volumul și să controleze singur cele spuse aici.

Cestiunea tărănească în România.

de al. la ni.

adevăr pentru tărâime o viață mai bună, mai omenească.

Spiru Haret în broșura sa »Cestiunea tărănească« apărută cu câteva ani înaintea răscoalelor din 1907, ca o prevestire a uraganului care trebuia să vie, spunea :

Ideea dominantă este ca la realizarea reformelor, factorul principal să fie tărâimea însăși, pe care o consideră ca corp activ, intelligent și conștient, în loc de o o trăta ca pe un corp inert, pentru care numai statul său să facă tot, după cum a fost considerată până acum. Dovezile de pricere, de cumintenie, de hărnicie, de inițiativă pe care tărâimea le-a dat în timpul din urmă justifică, cred, pe deplin, acest mod de a vedea al meu.

Deci chemarea tărănimel la viață publică, dărămarea zidurilor chinezesti ce despart satele întunecate de orașe este problema problemelor, reforma reformelor ce trebuie înălțuită pentru ca și emanciparea completă a tărâmiei, din rămasile feudismului să fie posibilă.

Cer iertare pentru numeroasele citate din această lucrare; am voit înăsă că la adăpostul mărturilor și afirmărilor dureroase ale acelora cari sunt autorități științifice necontestate, să pot arăta că de gravă este problema agrară din România și că de imperiosă este rezolvarea ei.

al. la. ni.

Scrisori din Paris.

»Coada« la teatru; Procesul d-nei Callaux.

Parisul a început să se depuleze. A venit vacanță și cel bogăți au plecat la țară sau la mare. Dar dacă localnicii părăsesc Parisul, acum mai mult ca în orice perioadă a anului, abundă străinii din toate culturile lumii. Teatrele la Paris nu și închid porțile în timpul verii, făcând bune afaceri grație populației flotante a străinilor.

Este interesant a cunoaște cătă lăbu're are pentru spectacole această populație, ca și populația propriu zis a Parisului. Cel bogăți ca și în tot restul anului, pentru a-și asigura cele dintâi locuri, cumpără biletele cu

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

un pret mai ridicat dela bioururile de locație teatrală. Cei săraci pentru a-și asigura ultimele locuri vin cu două și trei ceasuri înainte și așteaptă ora spectacolului. Sărul celor cari așteaptă este destul de lung și deacela se zice că formează o »coadă«. Aceasta coadă de doritorii de spectacol se deosebește delul un teatru la un altul, nu este aceiaș prestatuind.

De pe la orele 5 jumătate, sease, coada începe să se formeze, mai întâi doi, trei, în urmă alti doi și aşa mereu, până când în apropierea orei de începere a spectacolului, când se deschide cassa de bilete, se strâng aproape cinci, sease sute de persoane, adesea nu pentru tot atâta locuri. Este interesantă această mulțime de fete și figuri variate, cari nu așteaptă tăcere ora spectacolului. Englezii înalti și supărări nemți cu ūgari mari în gură, italienii îngriții de soarele dela sud, turci cu fos chinezii, fără coadă, americani cu favorite, români și balcanici. O adevărată societate cosmopolită. Dacă această străinădejă și de moravuri, de obicei așteaptă în tăcere ora deschiderii caselor de bilete pentru a putea pătrunde în teatru, publicul parisian, care este foarte numeros are o caracteristică deosebită. Multă se cunoște foarte bine numai pentru că au făcut de multe ori coadă impreună. Sunt buni prieni. Iși istorisesc toate nevoile și necazurile de acasă. Femeile maf ales până la ora începutului, își pun în curent prietenele de ocazie sau căse pe care le-mai vizuat vre-o dată, de tot ce s-a petrecut ziua în vecini sau aiurea. În afară de acest bun public destul de simpatice, sănt și alti cetăteni cari discută despre piesa la care vor assista cu cunoștințe mai mult sau mai puțin precise, își arată simpatia sau antipatia față de artiști, și-si recomandă unii altora piesele interesante cari le-au vizuat la alte teatre. Oamenii cari nu s-au cunoscut până atunci, devin buni prieni în cele trei lungi ore de așteptare.

Între toți aceștia se leagă o strânsă solidaritate cari se manifestă contra acelora, care venind în tărziu vor să uzuze locul altora și contra »negustorului de locuri.« Dacă cineva vine târziu și îndrănește a se așeza înaintea cui-va toată mulțimea care e în urma lui isbuțește într-un singur glas »la guvernă (la coadă). Cetățenul intărziat trebuie să se supune și să se ducă la coadă, altfel riscă să fie expulzat cu forță de cei cari așteaptă de 2 sau 3 ceasuri și cari singuri fac politie, forță publică neavând nici un amestec. Ce este »negustorul de locuri?«

Câte un bătrân sărmănu sau ceteritor se așeză chiar lângă cassa de bilete încă de pe la ora cinci. Cei cari vin în urmă se așeză în spatele lui și așa mai departe. Alți »negustori de locuri« se plasează în spatele celor cari așteaptă, după ora la care au venit.

Acești negustori sănt înțeleși între ei și au ua al treilea care șeade mai departe de teatru. Acesta face oferte de locuri bune doritorilor intărziati, și cari dacă săr duce la sfârșitul cozii, ar fi legătură că nărmai găsi bilete, toate vânzându-se până cand le va fi venit rândul. »Negustori de locuri« fac totdeauna afaceri bune, vinzindu-și locul ce o-șăpă cu un frâu celor intărziati. Publicul care așteaptă de ore, nu protestează decât când »negustorii de locuri« vor prin violență să cedeze locul lor, la două persoane.

Pentru cei cari obosesc sănd în piecioare trei ore, este un negustor de scăunele care se plimbă dela un capăt la altul al cozelui și le închiriază pentru doi, trei bani. Pentru cei cari nu și-au terminat masa acasă, cheilnicii dela o cafea din apropiere se plimbă de asemenea dela un capăt la altul cu o tavă încărcată cu de toate, strigând aceiaș frază: »Bere, sandviș cafea lapte.«

In tot timpul orelor de așteptare discuția și glumele abundă; toți vorbesc cu glas tare, atrăgând atenția trećătorilor și a vehiculelor cari trec prin fața teatrului. Bonomia spiritului parisian se manifestă în toată voia. În mijlocul acestei mulțimi cu toate curiozitățile și particularitățile ei se poate prinde că de mult este iubită și înțeleasă arta în Franță. La teatrele unde se cântă, unde sunt trupe de opere, publicul vine cu partiturile cele mai frumoase și chiar cu textul întregul opere pe care o va auzi, și pentru a nu se pierdești așteptând, cei mai cunoscători fredonează părțile cele mai melodică și cele mai cunoscute. Toată lumea este veselă, toată lumea râde, glumește, uitând în acea clipă de prilejul nevoii.

Când se anunță deschiderea ghișeului de bilete, toți devin nerăbdători, ar vol să străbată, înainte, imping, îmbrâncesc, dar având în față oamenii cari nu consimt a-și părăsi locul așteptă cu toti până când ajung la ghișeul de bilete, pentru ca plătind frânghii, strâns poate de unii cu multă su-

doare, să scoare repede pe scără, până sus, la galerie, de unde vor primi altele trei ore spectacolul așteptat.

* * *

Desbaterile procesului atentatului din redacția ziarului »Le Figaro« se aproprie. În cîteva zile curtea cu juriu și Seinei va trebui să judece crima d-nei Caillaux. Peste cîteva zile, deși vacanță politică a început, Parisul va fi lărziți teatrul deslăgnuirei patimilor și luptelor politice. Pe acuma presa reacționară a început să se agite. În fiecare zi ziarurile protivnice republicei vor punu d-na Caillaux — totuș unu ministru care a încercat să realizeze mari reforme — pedeapsa capitală. Pe scenele teatrelor de bulevard ca și prin cărti postale ilustrate d-na Caillaux este înjuriată, ceeace este atât de contrar tradițiilor politesei franceze; se prevedă de pe acum scene violente.

Sau luat înținse măsuri; în afară de avocați, presă, juriu și magistrati, nimici nu va putea pătrunde în locul curiei cu juriu.

Fapta care se impută d-nei Caillaux este destul de grea. Codul francez o pedepsește cu moartea. Se vor avea în vedere cu siguranță de către juriu imprejurările politice și nici mărele talent al avocatului Labori — gloria băroului francez și fost apărător a lui Zola și al lui Dreyfus — nu se va desmîntă.

Paris, Iulie 1914.

Cor.

Circularul Federăției sportive și de gimnastică.

»Virtus romana rediviva.«

D Colonei Silvius de Herby, președintele »Federatiei« sportive ne trimite și nouă acest circular, de care pentru deosebită valoare ce comportă, îl publicăm în intregime, atrăgând toată atenția asupra importanței lui.

Imi iau onoarea a Vă comunică, că adunarea constituantă din Orăștie a decis în 31 Mai a. c. unanim constituirea societății »Federatia sportivă și de gimnastică română din Ungaria«.

Statutul în zilele acestea se vor înainta la ministerul de interne ungarspre aprobare.

După tipărire Vă transmit 2 exemplare din statutul »Federatiei«, rugându-vă să predăți 1 exemplar domnului profesor de gimnastică al institutului D-voastră.

»Federatia« privesc instrucția cea mai intensivă fizică a tinerimii noastre de ambele sexe, de o însemnatate primordială, din care motiv a luat în programul său de acțiune între altele si-a propus:

1. Organizarea mai uniformă și mai sistematică a cluburilor noastre sportive și de gimnastică existente și promovarea coasituirii de societăți noi.

2. Introducerea unei instrucții mai corăspunzătoare, mai multilaterală și mai intensivă, sprijinind înmulțirea numerică și aprofundând cunoștințele profesorilor noștri de gimnastică de ambele sexe, îndemnând forurile competente să le ridice vaza morală, dându-le mai multă importanță ca până acumă, și să le amelioreze starea lor materială, asigurându-le de Burse și corăspunzătoare din partea »Federatiei« cu deobligământul de a studia și în țările străine, la diferitele concursuri și Olimpiade asemănătoare ramurii sportive și de gimnastică, de a face raport amănunțit despre experiențele făcute, cu proponerii concrete, eventual a compune și un regulament pentru trebuințele noastre etc.

Până la momentul când va fi complet numărul necesar al profesorilor noștri de gimnastică, scrimă și alte sporturi, aceia carei avem va trebui să umble dela club la club, dela o școală la alta, ca să dea și să multiplice instrucția cuvenită pe baza căreia să se perfecționeze după putință chiar și fără profesori diplomați.

E evident, că crearea unui corp de profesori de gimnastică pentru ambele sexe, constiu și capabil, e o condiție indispensabilă pentru executarea programului nostru de acțiune amintit și fiind convins, că consistenții cu noi în privința aceasta, subșternem aprieterei D-voastră, întrucât este aplicat institutul care să subconducere Domnului-Voastre, de a ne sprijini în cele susamintate că și în alte afaceri sportive, luând în considerare interesele reciproce, cari rezultă din o astfel de acțiune comună.

3. Vom elabora un regulament pentru Olimpiade și alte emulări particulare, la care am dori ca și institutul D-voastră să participe, ca membru ordinar al »Federatiei«.

4. Vă rugăm să binevoiți a comunica conținutul acestui scriitori domn profesor de gimnastică al institutului D-voastră să participe, ca membru ordinar al »Federatiei«.

a. Numele profesorilor de gimnastică — de ambele sexe — diplomi și fără diplomele de preparandile, școalele

medii, școala comercială din Brașov și dela școalele sup. de fete,

b. Numele profesorilor români de gimn., scrimă ori alte sporturi, diplomi și fără diplome de la alte institute,

c. Ce fel de gimnastică și sporturi se cultivă în institutul D-voastră?

d. Cum stau cu gimnastică și ce fel de sporturi se cultivă în școalele elementare ale noastre în ținutul D-voastră?

e. Ce prescrise sunt în privința acesta?

f. Unde credeti, că s-ar putea forma încă în ținutul D-voastră societăți sportive și de gimnastică din inteligenții meseriași ori tărani? și care fel de sporturi s-ar putea cultiva?

g. Nu credeti că ar fi util să avem un »Sematism« despre profesorii de scrimă, gimnastică etc. de ambele sexe?

1. diplomi, 2. fără diplome, fără aplicare, ori unde sunt aplicata?

3. despre tinerii acestia de la universități, preparandii ori școalele medii, cari ar avea darul și voia de a-și căsiga diploma de profesori de gimnastică.

4. Numele »sportivilor« români de profesie, ori amatori, cari au căstigat vre-un săptămânal ori medalii, pentru prestații sportive.

5. Studenți ori alți tineri sportivi, cari nu sunt luați într-adevăr.

g. Dorind să vedem cum se poate de grabnic completa numărul necesar al profesorilor noștri de gimnastică de ambele sexe, Vă rugăm să ne comunicăți în ce mod credeti că ar putea »Federatia« mai bine promova realizarea acestor dorințe importante?

h. Dacă primim datele necesare, vom încredea o comisie cu scrutinul materialului disponibil.

Rugându-vă că director să binevoiți și trimite răspunsul la cele susamintate până la sfârșitul lunii Iulie 1914 la adresa mea: Wien IX, Grünethorgasse 15. L/13, semneze etc.

ȘTIRI.

— 7 Iulie 1914.

Stiri din România. Comisia pentru stabilirea calității de cetățean român în Dobrogea-nouă și-a început activitatea. Toti locuitorii, cari la data de 28 Iunie 1913 erau cetățeni bulgari și-si aveau domiciliul în acest teritor, pot face cereri pentru recunoașterea calității de cetățean român.

— După ultima situație a tezaurului României, mobilizarea din vară anului trecut, a costat pe statul român 27 000 000 lei. Tot din acea situație se vede că statul a mai cheltuit 32.000.000 lei pentru flota fluvială.

— La toamnă, în luna Octombrie, se vor organiza serbările jubileului de 50 ani ai universității din București. În 4 Iulie v. s-au înălțat 50 ani dela înființarea acestei universități.

— Vineri dimineață s-a declarat la Moreni un incendiu, care a distrus 3 sonde ale soc. »Astra-română« și 2 ale soc. Româno-Americană, pînă în care au trebuit să se acheteze 300 mil. lei.

Un nou conflict săngeros ia granița româno-bulgără. Cazul, provocat tot de grănicerii bulgari, s-a petrecut în noaptea de Vineri spre Sâmbătă. De astădată însă grănicerii români au răzbut moartea colegilor lor, uscî și miserește de către soldații bulgari. Iată cum s-a petrecut incidentul:

Pe la 2 ore după miezul noptii o patrulă de 3 bulgari, trecând granița în dreptul pîchetului românesc 56, de lângă punctul Turcsimil, a început să tragă focuri asupra căinilor dela pîchetul românesc, cari li lătrau și în direcția în care se afla sentinelă română, fapt care a determinat sentinelă pîchetului românesc să răspundă la fel. A pornit atunci dela pîchetul bulgar, care se afla pe deal, la o distanță de 150 m. o ploaie de gloanțe spre pîchetul românesc, unde dormea 3 soldați, fără însă ca vre-unul din ei să fie atins.

Detunăturile puștilor au alarmat atunci pe cel 6 grăniceri români, cari patrulează în cîteva căinilor dela pîchetul românesc și nu au reușit să le ceară să se întoarcă în grăniceria română.

— Din 1913 pînă în prezent au

cu multă energie, dar legal, dând astfel bulgarii o lecție, pe care o vorține minte și va face să-și dea seama de obrăznicia lor de provocători.

Examenul de licență în filozofie la facultatea din București a trecut zilele de martori, între cari scriitorul Bourget ca martor ocular al atentatului, fostul prim-ministru Barthou, apoi Caillaux, prima lui soție, mai multă redactori și scriitori dela »Figaro« etc.

Jurătorii vor avea să răspundă la două întrebări: a omorât d-na Caillaux cu premeditare? și — a fost crima pre-gătită?

Dacă răspunsul jurătorilor va fi la ambele întrebări afirmativ, atunci d-na Caillaux va fi condamnată la moarte, iar dacă numai răspunsul primei întrebări va fi afirmativ, iar al celei de a doua negativ, — acuzata va fi osândită la muncă silnică pe viață. Se va pune însă și o întrebare de circumstanțe a tentante, și dacă răspunsul acestei întrebări va fi favorabil d-nei Caillaux, muncă silnică îi va fi redusă pînă la 5 ani. Afără de acestea președintele mai poate pune întrebarea: dacă actualul doamne Caillaux poate fi socotit ca un caz de răpire, care însă fără de înțelegere, a avut sfârșit mortal? Răspunsul favorabil al acestei întrebări ar putea aduce după sine imediată punere în libertate a d-nei Caillaux.

Apărătorul d-nei Caillaux este — după cum se știe — avocatul Labori, care a cerut ca renumitul chirurg Doynier să fie chemat ca expert și să confirme că Gaston Calmette putea fi salvat și nu muria, dacă ar fi fost tratat cum trebua. Avocatul familiei Calmette este avocatul Chenu.

AVZ. In cancelaria avocatului a subscrisului astăzi momentan aplicare un candidat de avocat cu praxă sau înțepător. Dr. Nicolae Boeriu, avocat Sercaia (Sárkány, Fogaras m.) (1-3)

Anunț. Cu 1 Sep. 1914. st. n. astăzi

aplicare in cancelaria mea notarială din Sîncă-nouă (comit. făgăraș) un practicant de notar pe lângă condițiuni favorabile. Cei interesați se să adreseze la subscrisul. Valeriu Langa notar com.

3-4

Concentrare de trupe la frontieră româno-bulgără.

București 20 Iulie n.

In urma unui nou schimb de foci care a avut loc eri la granița româno-bulgără (punctul Turk-smil), situația s-a agravat întrată, încă din ambele părți s-au ordonat de urgență concentrările de trupe la graniță. Agitația populației bisericesti, școlare și administrative, ca acestea să-i dea tot sprințul pentru lucrările sale. Iar guvernul român, la intervenția Academiei, a adresat prefectilor din județe o circulară în același sens.

TAILOR FOR GENTLEMEN

M. NEUMANN

CENTRALA:

FURNIZORUL CURTEI SI CAMEREI IMPERIALE REGALE

WIENA

SUCURSALE:

BRAŞOV

BUDAPESTA

Mare Depozit de Haine pentru Bărbați, Băeți și Fetițe

** Toate în calitățile cele mai bună și croială elegantă, prețuri originale, fixe ** || Cereți catalogul nostru ilustrat. **

Sigurele băi (scalde) și ape minerale românești în Ungaria.

Băile dela Sângeorgiu-român (Oláhszentgyörgy, Beszterce-Naszód megye) cu apele minerale „HEBE“.

La poalele munților nordici ai Transilvaniei, în o vale romantică cu climă subalpină, se află comuna curat românească Sângeorgiu român, în a cărei proprietate sunt izvoare de apă minerală, care în comerțul poartă numele de „HEBE“.

Apa „HEBE“, pentru cantitatea mare de carbonat de sodiu, clorură metalice și acid carbonic ce conține, ocupă loc de frunte între cele mai renumite ape minerale din Europa. Se întrebunează ca sură de beut cu cel mai mare succes la toate boala acute și cronice de stomac și intestin, la constipație cronică, la iperemie de ficat, la disolvarea pietrelor de băsică, biliare și de rinichi, emzoide, la benoragie și catare de mitră.

Ca băi (scalde) influențează minunat resorbirea exudatorilor pleuritice, peritonice, parametritice etc. precum și deosebitele boale de piele

Băile se deschid la 15 Mai st n.

O mulțime de odăi corăspunzător mobilate stau la dispoziția publicului cu prețul de 2-5 cer. la zi, în hotele și vile.

Inainte de sezonul mare, dela deschidere până la 15 Iunie și după sezonul mare dela 25 August până la 30 Sept. atât la băi cât și la odăi se dă o reducere de 30%.

Bucătărie foarte bună și ieftină.

Onoratului public îi stau la dispoziție: jurnale, bibliotecă, piano și tenis. Parc și alei (promenadă) pe terenul băilor. Locuri de excursiune în înălții munți din vecinătate. Muzică permanentă.

Prețul unei băi caide de clasa I. K 1·20, de clasa II. 1 cor.

Calea ferată are stație în loc, unde în orice timp stau trăsuri comoade la dispoziția onor. public.

Prospecte trimite francă.

24-25

Directiunea băilor.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Beutura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștientice și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor ape minerale mondiale renumite Gieshubler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpeza absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Josef György,
Şepsibodok (Ardeal).

4-200.

J. 35/1914 szám.

Tölgy és bükksfa eladási hirdetés.

Brassó vármegyében Krizba község 1914 évi szeptember hó 5-én délelőtt 10 órakor a községi irodában nilvános szobeli és zárt irásbeli ajánlat után elad 10017 drb müszak célokra alkalmas tölgyfát mely a hivatalos becsles szerint 458094 törökörökméter kérgeknélküli műfát 1336·71 törökörökméter hasáb-fát, 796·89 törökörökméter dorongfát és 6416·17 törökörökméter galyfát és forgácsot tartalmaz, tövábbá 2204 drb. bükkiát mely 837,52 törökörökméter hasáb-fát és 573,04 törökörökméter dorongfát tartalmaz.

A hivatalosan megállapított becsár 617,17 K 78 K melynek 10% a bánpézzel az árvarezést vezető kezéhez létéendő.

Az erdő rész a magyar királyi, államvasutak földvári állam-másától 14 kilométerre fekszik. Utok fuvar és munkás viszonyok kitünök.

A részletes becsles valamint az árverezési és szerszödési feltételek alulírott községi előljároságnál a hivatalos orák alatt megtekinthetők.

Krizbáv, 1913 július hó 1-én.

A községi előljároság.

Fraților!

A sosit Capela din Bratei la

Suciul

în grădina Restaurant Nr. 5

unde găsim bere proaspătă vinuri și mâncări bune — pește de Olt, odăi de durmit, în toată seara muzică.

HIXIL!

Mijlocul cel mai modern pentru spălat,

cu care se pot spăla rufe ca zăpada.

Pe lângă aceasta perfect de bun care nu aduce nici o stricăciune la rufările.

Reprezentant pentru BRAȘOV:

10-24 Tefofou 113.

Andreas Brener.
Strada Orfanilor Nr. 31.

Ministerul agriculturii și Domeniilor
Direcționea Agriculturii.

Publicații.

Instrucțiuni cu privire la combaterea
Manei la cartofi.
(Phytophthora Infestans).

Manea făcându-și apariția la
cartofi, atragem atenționea cultivaților mari și mici, asupra ivrei boalei, pentru ca din vreme să ia măsuri de combatere.

Această maladie este foarte gravă și dăunătoare pentru cartofi și pătlagele roșii.

Ea apare în cursul lunei Iunie și începutul lunei Iulie și face apariția de foi, cari au pete galbene puțin brune.

Pe față inferioară a foilor se remarcă imprejurul petelor o bordură albă ca muzezala.

Datorită acestei boale, foile se vejeșesc, apoi se usucă și se departe plantele au un aspect ca și când ar fi lovite de piatră arsă.

Tuberculele plantelor bolnave au pete de coloare brună, nu se pot conserva, se înnoaie cu ușină și sunt prada bacteriorilor.

Boala se transmite prin tubercule.

Sporii boalei cari se găsesc pe foi, căzând pe pământ sunt introdusi prin apă ploilor și alte imprejurări până la tubercule cartofilor, cari se înboala și ele imediat. Ciupercă se îndreaptă de la periferie spre centru, dezorganizează țesăturile cari devin moi, negricioase și răspândesc un miros greu urat.

In acest caz, boala este foarte deunătoare, căci nu numai că micorează recolta, dar în majoritatea cazurilor o distrug complet.

Se recomandă cultivatorilor de a lăua serioase măsuri la conservarea cartofilor, separând cartofi sănătoși de cei bolnavi tratându-

chiar cu o soluție preventivă de sulfat de zinc I. gr. până la 3 grame la litru de apă, sau pulverizaționi cuprice.

La conservare trebuie să se evite cu multă îngrijire mediul cald și umed.

Pulverizațiile cu zeama bordeleză dă rezultate excelente în cursul lunei Iunie și August.

Se întrebunează 1000-1200 litri la Ha. de zeama bordeleză cu 2-3% sulfat de cupru.

Tratamentele cu Pentasulfură de Potasiu în pulverizare în proporție de 5-7 grame la litru de apă, sunt tot atât de eficace.

Zeama bordeleză conținând 4-10 grame arseniat de cupru în 100 litri este deosebit de eficace.

Zeama bordeleză conținând 4-10 grame arseniat de cupru în 100 litri este deosebit de eficace: mai bine rezultate compozitia de 3 Kgr. sulfat de cupru, I. Kgr. de carbonat de sodă și 75 centimetri cubi de amoniac la 100 litri de apă.

Pentru ori ce informații suplimentare cei interesați se pot adresa Ministerului de Agricultură.

Direcționea Agriculturii.
(Jr. No. 92191/914).

Patlagele roșii

(Paradaise)

bune cari se pot tine, trimet ori și ce cantitate cu 10-12 fieri klgr. per stație gărei, loco.

Mai puțin ca 30 klgr nu liferez.

Pachetarea o socotesc căt costă.

Robert Radó,

2-6

Ujvidék.

Cetiți și
răspândiți

„Gazeta Transilvaniei”.